

Jaunciems atrodas Rīgas ziemeļu rajonā, Vidzemes priekšpilsētā, Ķīšezera krastā. Pārsvārā tas ir privātmāju rajons, kur nami saglabājušies no pagājušā gadsimta 20. - 30. gadiem, kā arī daudzdzīvokļu nami (no pagājušā gadsimta 70. gadiem). Kā vēsta Rīgas pašvaldības interneta mājas lapa, [Jaunciemam ir paredzēta strauja attīstība – tiks celtas daudzdzīvokļu mājas, viesnīcas un ezerā veidota jahtu piestātne, kurai, šķiet, Ķīšezera piekrastē esošais lielākais Rīgas dabas liegums netraucēs.](#) Tād nu iepazīsimies- kas ir dabas liegums un, ko mums būtu jāievēro tajā atrodoties

Dabas liegums ir teritorija, kur aizliegts:

- ierīkot nometnes un celt teltis ārpus īpaši norādītām vietām;
- kurināt ugunsiskus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;
- pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības;
- pārvietoties ar ūdens motocikliem un motorjahtām, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu pārvietošanos, pildot dienesta pienākumus;
- ar mehāniskajiem transporta līdzekļiem nobraukt no ceļiem, braukāt pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja vien tas nav saistīts ar teritorijas apsaimniekošanu vai uzraudzību.

Jaunciema dabas liegums, iekļauts Eiropas īpaši aizsargājamajās teritorijās jeb «Natura 2000», nepieciešams izvest atkritumus, izcirst krūmus, pļaut atjaunotās pļavas un pļaut zāli jau esošajās pļavās, iznīcināt puķu sprigani melnalkšņu mežos un iznīdēt latvāņus, izveidot informācijas zīmes, ugunsкура vietas un soliņus.

Būtiskākie ainavas elementi: Ķīšezera piekraste, parks pie Mangaļu mežniecības, Beltes parks, Ķīšezera piekraste ezera vidusdaļā, kas izceļas ar reljefa formu daudzveidību. **Liegumā daudz vecu, ainaviski izcilu koku, 12 no tiem reģistrēti kā pilsētas nozīmes dižkoki.**

Galvenās problēmas liegumā:

- Nesakārtotas zemes īpašuma tiesības, 39 īpašumi nav reģistrēti Zemesgrāmata
- Dabā neiezīmētās lieguma robežas, atradām tikai 1 norādi ar zaļo ozollapu, kas norāda, ka teritorija ir dabas liegums
- Nepietiekama lieguma pļavu apsaimniekošana, netiek pietiekama mērā pļautas ganītas
- Nekontrolēta atpūtnieku plūsma, jo nav praktiski nekādas rekreācijas infrastruktūras, līdz ar to atpūtnieku plūsma netiek novirzīta uz bioloģiski mazāk vērtīgajām vietām
- Makšķernieki, kas traucē putnus ligzdošanas laikā, rezultāta samazinās ligzdojošo putnu sugu un sugas indivīdu skaits.

- Nepietiekams un neregulārs finansējums

Novērojumi uz vietas:

par piesārņojumu Jaunciemā

Patīkami bija vērot, ka ļoti daudzās privātmājās ir atkritumu konteineri. Taču publiskos atkritumu konteinerus atradām vien dažās vietās un lai arī pēc skata šķita, ka tie tiek tukšoti, atkritumi mētājās apkārt konteineram gandrīz vairāk nekā konteinerā iekšā...

Ja mums būtu nepieciešams parādīt visas piesārņojuma vietas kartē, iespējams kartē tiktu nosēta arī daudz maziem punktiņiem un tas nemaz nešķistu interesanti.. Parādīsim tikai ieskatu būtiskākajos problēmrēģionos.

Pirmās zvaigznītes parāda nelielos piesārņojuma avotus. Patruļu gaitā secinājām, ka atkritumi koncentrējas lielākoties zaļo zonu tuvumā .parkos, mazos mežņos, dažviet ceļmalas. Šeit arī bildēs neliels ieskats . Neparastākais ka šeit redzamais apmēram 2500m² lielas zemes gabals, ko pirmo ieraudzījām un nofotografējām kā atkritumu vietu, interneta sludinājumu portālā tiek pārdots par nepilnu pusmiljonu. Neticami, bet fakts. Tas tikai pierāda, ka viedokli dalās.

Jāsaka, ka ziemā piesārņojumu atradām arī piekrastes zonā, kur niedrēs bija gan vecas rīpas, gan pudeles un citi sadzīviski atkritumi. Par šo piesārņojumu izteicās arī daudzi vietējie iedzīvotāji.

Kā viena no lielākajām vietām bija šis parks pie Steķu ielas. Taču jāsaaka, ka salīdzinoši šajā teritorijā bija šķietami maz atkritumi, jo tie atradās plašā teritorijā, bet izklaidus, kas mazliet radīja iespaidu ka atkritumu nav tik daudz cik patiesībā..

Bet pasu lielāko atkritumu kaudzi un šoku ieguvām pārkāpjot dabas lieguma teritoriju! Visi piekrastes meži pilni atkritumiem. Blakus zīme pa abas parka teritorijas sākum, bet aiz zīmes atkritumu kaudzes. Un šķiet, ka neviens jau gadiem neko nav vācis, vai arī ļoti centīgi piesārņo pēc katras talkas no jauna.

Izzinot piesārņojuma vietas mums palīdzēja sastaptie Jaunciema iedzīvotāji.

Jautājumi iedzīvotājiem:

- Vai, jūsuprāt teritorija ir piesārņota?
- Kas ir galvenie piesārņotāji?
- Kad pēdējo reizi Jaunciemā notikuši sakopšanas darbi?
- Vai esat piedalījies sakopšanas darbos, talkās?
- Kas būtu jādara, lai atrisinātu piesārņojuma problēmu Jaunciemā?
- Vai esat vērsies pie atbildīgajām institūcijām, lai sūdzētos par teritorijas piesārņojumu?

Šeit nelielam ieskatam būs 2 pilnīgi pretēji viedokļi par situāciju Jaunciemā. Vjačeslavs saka, ka Jaunciems ir ļoti sakopts un tīrs rajons, problēmu neesot

Otra ir Diāna, Jaunciema iedzīvotāja, audzināšanas darba vadītāja Rīgas 7.pamatskolā

Saka, ka Jauciems ir ļoti piesārņots, īpaši aizsargjosla pie Ķīšezera un mežs. Uzskata, ka (tādas ir arī skolēnu domas) piesārņo 90% pieaugušie- atbrauc, izkrauj atkritumus no mašīnām, aizbrauc. Tas notiek tādēļ, ka viņiem šķiet – teritorija nevienam nepieder, tātad – nav, kas bar un soda. Pārējie 10% ir bērni un jaunieši, kuri atkritumu nomešanu uzskata par nesodāmu un bariņā atzīstamu lietu.

Diāna ar sūdzībām par piesārņojumu ir vērsusies namu pārvaldē, kur sanēmusi piedāvājumu atbalstīt namu pārvaldi un pašiem veikt sakopšanas darbus vietās, kur, viņuprāt, ir pārāk piesārņots. skolas aktīvisti saviem spēkiem to arī darījuši. Namu pārvalde izsniegusi cimdus un maisus. Pirms diviem mēnešiem Rīgas dome aicinājusi Rīgas 7. pamatskolu sakopt teritoriju, kas neatrodas skolas apsaimniekoto teritoriju sastāvā un pat izteikusi zināmus draudus – sodu, ja darbs netiks veikts.

Problēmas iespējamie risinājumi:

- Nepieciešam plašāka informācija (reklāmas) par rīkotajām talkām, jo daļa aptaujāto, labprāt piedalītos, bet nav informēti par to norisi.
- Iespējamie problēmas risinājumi:
  - ✓ Sabiedrības izglītošana akciju un kampaņu ietvaros
  - ✓ Biežākas sakopšanas talkas,
  - ✓ Vairāk atkritumu konteineru,
  - ✓ Bargi sodi pieķertajiem piesārņotājiem.